

එලියා — අංක දහය

Jeff Pippenger

2023-10-13

1856

මිලර්වාදී ව්‍යාපාරය සෙසායාගේ සත්වන අධ්‍යායෙහි, ක්‍රි.පූ. 742 දී ආරම්භ වූ හැටපස් අවුරුදු අනාවැකියක් මඟින් නිරූපිත විය. සෙසායාගේ ඉතිහාසයේ සිදු වූ එම හැටපස් අවුරුදු, 1798 සිට 1863 දක්වා වූ හැටපස් අවුරුදු නියෝජනය කරයි. අල්ෆා සහ ඔමේගා සැමවිටම ආරම්භය සමඟ අවසානයද ප්‍රදර්ශනය කරනු ඇත. එම හැටපස් අවුරුදු අනාවැකිය ඉග්‍රායෙල්හි උතුරු රාජ්‍යය සහ දකුණු රාජ්‍යය මත පැමිණෙන සත්වරක් වූ ශාපය හඳුනා දෙයි. උතුරු රාජ්‍යයට විරුද්ධ වූ පළමු සත්වරය ක්‍රි.පූ. 723 දී, සෙසායා අහාස් රජුට එම අනාවැකිය ප්‍රකාශ කළ පසු අවුරුදු දහනවයකින් පසු ආරම්භ විය. දකුණු රාජ්‍යයට විරුද්ධ වූ අවසාන සත්වරය, එම හැටපස් අවුරුදු අවසානයේදී, ක්‍රි.පූ. 677 දී ආරම්භ විය.

එප්‍රයිම්ට විරුද්ධව තිබූ සත් වරක පළමු ශාපය 1798 දී අවසන් වූයේය; එය දැනියෙල්ගේ අටවන හා නවවන අධ්‍යායවල උලායි ගංගාව පිළිබඳ දර්ශනය මුද්‍රාව ඉවත් කර අනාවරණය කරන ලද අවසාන කාලය වූයේය. එය අනාවැකිමය ලෙස පළමු දූතයාගේ පණිවුඩයේ පැමිණීමත්, මිලර්වාදී ව්‍යාපාරයේ අනාවැකිමය ආරම්භයත් සලකුණු කළේය. යුදාට විරුද්ධව තිබූ සත් වරක අවසාන ශාපය 1844 දී අවසන් වූයේය; එය තුන්වන දූතයාගේ පණිවුඩයේ පැමිණීම විය. එයින් අවුරුදු දහනවයකට පසු, 1863 දී, අනාවැකියේ ආරම්භයේ නිරූපිත වූ අවුරුදු හැට පහ, මිලර්වාදී ව්‍යාපාරයේ අවසානයත්, ලාඔදිකීය සෙවත්න්-ඩේ ඇඩ්වෙන්ටිස්ට් සභාවේ ආරම්භයත් සලකුණු කළේය. 1863 ට අවුරුදු හතකට පෙර, එනම් 1856 දී, ජේම්ස් වයිට් මිලර්වාදී ව්‍යාපාරය ෆිලදෙල්ෆියා සභාව වීම නවතා, ලාඔදිකීය සභාව බවට පත්ව තිබෙන බව හඳුනාගැනීමට ආරම්භ කළේය. එලන් වයිට්ගේ ජීවചරිතය ලියන කල ඔහුගේ මුණුපුරා 1856 වසරේ ඉතිහාසයත්, ලාඔදිකීය පණිවුඩයත් පිළිබඳව ලියයි.

“ලාඔදිකියා පණිවිඩය”

“සබත් දින පාලනය කරන අද්වෙන්තිස්ට්වරුන් ප්‍රකාශනය 2 සහ 3 හි සඳහන් සභා සතට දෙන ලද පණිවුඩ ගතවර්ෂ ගණනාවක් පුරා ක්‍රිස්තියානි සභාවේ අත්දැකීම නිරූපණය කරන්නේ යන ස්ථාවරය ගෙන තිබුණි. ලාඔදිකියා සභාවට දෙන ලද පණිවුඩය, ඔවුන් එවකට නාමමාත්‍ර අද්වෙන්තිස්ට්වරුන් ලෙස හැඳින්වූ, සත්වැනි දින සබත පිළිගෙන නොතිබූ අය වෙත අදාළ වේ යන්න ඔවුන්ගේ නිගමනය විය. ඔක්තෝබර් 9 දිනැති Review සඟරාවේ කෙටි සංස්කාරක ලිපියකදී, ජේම්ස් වයිට්, පහත ප්‍රකාශයෙන් එය ආරම්භ කරමින්, සිත උද්දීපනය කරන ප්‍රශ්න කිහිපයක් ඉදිරිපත් කළේය:”

“‘මුරකරුනි, රාත්‍රිය ගැන කුමක්ද?’ යන ප්‍රශ්නය නැවතත් අලුතින් උද්ගත වීමට පටන්ගෙන ඇත. වර්තමානයේ, එයට සම්බන්ධ විෂයය වෙත අවධානය යොමු කිරීමට අසන ප්‍රශ්න කිහිපයකට පමණක් ඉඩ ඇත. සම්පූර්ණ පිළිතුරක් ඉක්මනින්ම දෙනු ලැබේ යැයි අපි විශ්වාස කරමු.—Review and Herald, Oct. 9, 1856.

ඔහු අසන ලද ප්‍රශ්න එකොළොස් අතරින්, ලාඔදිකයාවරුන් කෙරෙහි සෘජුවම ඉලක්ක කළේ හයවන ප්‍රශ්නයයි.

"6. ලාඔදිකයෙකුගේ තත්ත්වය (උණුසුම් නොව, සීතලද නොව, මද උණුසුම්ව සිටීම) තුන්වන දූතයාගේ පණිවුඩය ප්‍රකාශ කරන බව පිළිගන්නා ජන සමූහයේ තත්ත්වය යෝග්‍ය ලෙස නිරූපණය නොකරන්නේද?—එම ස්ථානයේම."

"අවසාන ප්‍රශ්නය මෙම කාරණය විවෘතව ප්‍රකාශ කරයි:

"11. ජනතාවක් ලෙස අපගේ තත්ත්වය මෙය නම්, සත්‍ය සාක්ෂිකරුගේ 'අනුශාසනය' අපි අවධානයෙන් පිළිනොගන්නේ නම්, දෙවියන්වහන්සේගේ ප්‍රසන්නත්වය බලාපොරොත්තු වීමට අපට සැබෑ හේතු කිසිවක් තිබේද? ගින්නෙහි පරීක්ෂා කළ රන් මාගෙන් මිලදී ගන්නා ලෙස මම නුඹට අනුශාසනා කරමි, එවිට නුඹ ධනවත් වන්නේය; තවද සුදු වස්ත්‍ර, එවිට නුඹ ඇඳුම්ලත් වන්නේය, නුඹගේ නග්නත්වයේ ලජ්ජාව ප්‍රකාශ නොවනු පිණිස; තවද නුඹ දකින්න පිණිස, ඇස්-ලේපයෙන් නුඹගේ ඇස් අභිෂේක කරගන්න. මම ආදරය කරන සියල්ලන්ටම මම දොස් පවරා දඩුවම් කරමි; එබැවින් උද්‍යෝගවත් වන්න, පසුතැවෙන්න. බලව, මම දොර අසල සිට තට්ටු කරමින් සිටිමි: යමෙකු මාගේ හඬ අසා දොර විවෘත කරන්නේ නම්, මම ඔහු වෙත ඇතුළුවී, ඔහු සමඟ භෝජනය කරමි, ඔහුද මා සමඟය. ජයගන්නාට, මම ද මාගේ පියාණන්ගේ සිංහාසනයෙහි ඔහු සමඟ අසුන් ගන්නේ මෙන්, මාගේ සිංහාසනයෙහි මා සමඟ අසුන් ගන්නා දීමි. එළිදරව් 3:18-21.—එම ග්‍රන්ථය."

"මෙම කාරණයේ සත්‍යය ජේම්ස් වයිට්ගේ මනසේ අලුතින් උදාවෙමින් තිබූ බව පැහැදිලිය. ඉන්පසු නිකුත් වූ Review සඟරාවේ ඊළඟ සංස්කරණය එම ශීර්ෂය යටතේ සභා හත පිළිබඳ තීරු හතක විස්තරාත්මක ඉදිරිපත් කිරීමක් ඇතුළත් කළේය. තම ආරම්භක ප්‍රකාශයන්හි ඔහු මෙසේ ප්‍රකාශ කළේය:"

"මෙම සභා හත මුළු ක්‍රිස්තියානි යුගය ආවරණය කරන කාලපරිච්ඡේද හතකදී ක්‍රිස්තියානි සභාවේ තත්ත්ව හත නියෝජනය කරන ලෙස අවබෝධ කරගත යුතු බව සම්බන්ධයෙන්, සමහර නවීන විවරණකරුවන් සමඟ අප එකඟ විය යුතුය.—එම කෘතියම, 1856 ඔක්. 16.

"ඉන්පසු ඔහු එම අනාවැකිය අත්ගෙන, එක් එක් සභාව වෙන් වෙන්ව විමසමින් ඉදිරිපත් කළේය. හත්වන සභාව වූ ලාඔදිකයා සභාව වෙත පැමිණ, ඔහු ප්‍රකාශ කළේය:"

මෙම සභාව පිළිබඳ ඇති මෙම දුක්ඛ විස්තරය අපි ජනතාවක් ලෙස කෙතරම් නමනයට පත් කරන්නේද! තවද, මෙම භයානක විස්තරය අපගේ වර්තමාන තත්ත්වයේ අනිශය සම්පූර්ණ චිත්‍රයක් නොවේද? එසේය; ලාඔදිසිය සභාවට අදාළ මෙම හෘදය විනිවිද පරීක්ෂා කරන සාක්ෂියේ බලය මගහැරීමට උත්සාහ කිරීමෙන් කිසිදු ප්‍රයෝජනයක් නොවන්නේය. එය පිළිගෙන, එයින් ලාභ ලබන පිණිස ස්වාමීන්වහන්සේ අපට උපකාර කරන සේක.—එම ග්‍රන්ථයම.

"ලාවොදිකියා සභාව පිළිබඳව ඔහු තීරු දෙකක් වෙන් කළ පසු, ඔහුගේ අවසාන ප්‍රකාශ බලාත්මක ආයාචනයක් කළේය:"

"ප්‍රිය සහෝදරයෙහි , අපි ලෝකයන් , මාංසි ක ස් වභාවයන් , යක් ෂයාන් ජයගත යුතු ය; එසේ නොවත් නේ නම් , අපට දෙවියන් වහන්සේ ගේ රාජ්‍යයේ කිසි කොටසක් නොලැබෙත් නේ ය.... මේ කාර්යයට වහාම අනගසන් න, සහ ඇදහිල්ලෙන් පශ්චාත් තාප වන ලාඕදි කී යයන් ටදී ඇති කරුණාමය පොරොන් ඔබේ යයි අයිති කම් පළ කරන් න. ස් වාමීන් වහන්සේ ගේ නාමයෙන් නැගී ඔබගේ ආලෝකය උන් වහන්සේ ගේ ආශීර්වාද ලත් නාමයේ මහිමය පිණිස සැබැලෙන් නට ඉඩ දෙන් න.—එම ස්ථානයම"

ක්ෂේත්‍රයෙන් ලැබුණු ප්‍රතිචාරය විදුලි කම්පනයක් මෙන් උද්දීපකාරී විය. ඔහුගේ ප්‍රාන්තයෙන් G. W. Holt ඔක්තෝබර් 20 දින මෙසේ ලිවීය:

"ඔව්, දෙවියන්වහන්සේගේ ආඥා සහ සේනාස්ථවහන්සේගේ ඇදහිල්ල සමඟ තුන්වන පණිවිඩය තුළ සිටින අපි, මෙම භාෂාව යොමු කරනු ලැබූ සභාව බව මම සැබවින්ම විශ්වාස කරමි; එසේම අප දකින්නට හැකි වන පිණිස, පරීක්ෂා කරන ලද රන්, සුදු වස්ත්‍ර, සහ ඇස් මැළියම් ඉල්ලා සිටීමට ඉක්මන් වීමට අතිශය නොහැකිය.—එම ග්‍රන්ථයේම, 1856 නොවැ. 6.

"උතුරු-නැගෙනහිරින් මෙම විෂය පිළිබඳ නව හඬක් ඇසුණි; එය මැසචුසෙට්ස් ප්‍රාන්තයේ ප්‍රින්ස්ටන්හි ස්ථිතව එක්. හැස්කල්ගේ හඬය. පළමු-දින ඇඩ්වෙන්ටිස්ට්වරයෙකු ලෙස ඔහු වයස අවුරුදු 20දී දේශනා කිරීමට ආරම්භ කර තිබුණේය; දැන්, අවුරුදු තුනකට පසු, ඔහු තුන්වන දූතයාගේ පණිවිඩය තුළ සිටියේය. බයිබලය ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කළ ශිෂ්‍යයෙකු වූ ඔහු, සත් සභාවන්ගේ ප්‍රශ්නය හඳුන්වා දෙමින් වයිට් විසින් ලියා තිබූ කෙටි ආරම්භක සංස්කාරකීය ලිපිය දුටු පසු, Review සඳහා දිගු ලිපියක් ලිවීමට තෝරා ගත්තේය:"

"සඳහන් කරන ලද විෂයය පසුගිය මාස කිහිපය පුරා මට ගැඹුරු උනන්දුවකට භාජනව තිබේ.... යම් කාලයක් තිස්සේ ලාඕදිකයන්ට දෙන ලද පණිවිඩය අපට අයත් වන බව, එනම් තුන්වන දූතයාගේ පණිවිඩය විශ්වාස කරන අපට අයත් වන බව, මම බොහෝ හේතු මත විශ්වාස කිරීමට මෙහෙයවනු ලැබ සිටිමි; ඒ හේතු යහපත් බව මම සලකමි. මම ඒවායින් දෙකක් සඳහන් කරමි.—Ibid.

"ඔහු මෙය කරන්නේ, තම නිගමන සඳහා තීරු දෙකක්ම කැප කරමිනි. අවසන් කරමින් ඔහු මෙසේ ප්‍රකාශ කළේය:

"තුන්වන දූතයාගේ පණිවිඩය පිළිබඳ න්‍යායයක් පමණක් කිසිදාමත්, කිසිදාමත් අපව ගළවා නොදෙනු ඇත, විවාහ වස්ත්‍රය නොමැතිව; එය ශුද්ධවත්තයන්ගේ ධර්මිෂ්ඨකමය. අපි ස්වාමීන්වහන්සේ කෙරෙහි භයහක්තියෙන් ශුද්ධකම සම්පූර්ණ කළ යුතුය.—එම ස්ථානයේම.

"ජේ මි ස් වයි ටි ලාඕදි කෙයා සභාවට දෙන ලද පණිවිඩය පිළිබඳ නම සංස්කාරකීය ලිපි දි ගටම පළ කරගෙන යද්දී, සබත් දින පවත්නා ඇඩ්වෙන්ටිස් වරුන් Rev දැන් කී යවමින් සිටි සංකල්ප අතිශය විශේෂ මය ජනකවති බුණි; නමුත් ඒ යාව් ඤාපූර්වකව කරන ලද විමසීමක් නිසා පසු ඒවා අදාළ වන බව ඔවුන් දුටහ. සංස්කාරකවරයා වෙත එවූ ලිපි වලින් බොහෝ දෙනෙකුගේ සාමාන්‍ය එකඟතාව ප්‍රකාශ වූ අතර, නවෝදයක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් තිබුණු බවද එයින් පෙනී එම ආත් දෝලනකාරී පණිවිඩය හුදෙක් උද්දීපනයක් නිසා ප්‍රතිඵලයක් 1857 අප්‍රේල් මාසයේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද Testimony No. 3 හි පළමු ලිපිය වන

Be Zealous and Repent යන ගී ර් ෂය මගින් සාක්ෂි දරයි . එය මෙසේ ආරම්භ වෙයි :
 “වර්තමානයේ උණුසුම් කමක් නැති ස්වභාවයේ සිටි නිසාවට පිළිබඳ කරුණක් හි පයක් දෙවියන් වහන්සේ දර්ශනයකින් මට පෙන්වා දී ඇති අතර, ඒවා ඔබට ප්‍රකාශ කරන්නෙමි .”—1T, p. 141. මෙහි දී එලන් වයිට් , හූ මි කසම් පත් සාක්ෂි දේ පළමුවෙන් සභාවට එරෙහිව සානන් ගෙන ආ ප්‍රභාසයන් පිළිබඳ ඇයට පෙන්වා දී තිබූ දේ ඉදිරි පත් කළාය.” ආතර් වයිට් , Ellen G. White: The Early Years, volume 1, 342–344.

මිලේරයිට් ව්‍යාපාරය භවිතාමය අර්ථයෙන් ගිලදෙල්ලියා සභාව ලෙස ආරම්භ වූ අතර, 1856 දී එය ලාඔදිකියා සභාව බවට පත්විය. වසර හතකට පසු එම ව්‍යාපාරය අවසන් වූ අතර, සත්වන දින අද්වෙන්ටිස්ට් සභාව ලාඔදිකියා සභාව ලෙස ආරම්භ වී, ස්වාමීන්වහන්සේගේ මුඛයෙන් එය උගුරෙන් පිටකරනු ලබන තුරු එසේම පවතිනු ඇත. එක් ලක්ෂ හතළිස් හතර දහසේ ව්‍යාපාරය ලාඔදිකියා සභාවේ ගොවිපලෙන් පිටතට පැමිණියේය, යම්සේ මිලේරයිට් ව්‍යාපාරය සර්දිස් සභාවේ ගොවිපලෙන් පිටතට පැමිණියාක් මෙන්ය. එක් ලක්ෂ හතළිස් හතර දහසේ ව්‍යාපාරය මිලේරයිට් ව්‍යාපාරයට සමාන්තර වන්නේ, පළමු ව්‍යාපාරය ගිලදෙල්ලියා සිට ලාඔදිකියාට වෙනස් වූ අතර, අවසාන ව්‍යාපාරය ලාඔදිකියා සිට ගිලදෙල්ලියාට වෙනස් වන බැවිනි. මිලේරයිට් ඉතිහාසයේ ගිලදෙල්ලියා සිට ලාඔදිකියා වෙත සංක්‍රාන්ති ලක්ෂ්‍යය 1856 ලෙස විශේෂයෙන් සලකුණු කර ඇති බැවින්, දෙවියන්වහන්සේ කිසිදා වෙනස් නොවන නිසා, අවසාන ව්‍යාපාරය තුළද එම සංක්‍රාන්ති ලක්ෂ්‍යය සලකුණු කළ යුතුය. සංක්‍රාන්ති ලක්ෂ්‍යය වීථිවලදී මරණයට පත් කරනු ලබන අනාගතවක්තෘවරුන් දෙදෙනා සමඟ එළිදරව් 11 හි හඳුනාගනු ලැබේ.

ඔවුන් තම සාක්ෂිය නිම කළ පසු, අගාධයෙන් නැගී එන මාගයා ඔවුන්ට විරුද්ධව යුද්ධ කර, ඔවුන් ජයගෙන, ඔවුන් මරා දමන්නේය. තවද ඔවුන්ගේ මළ සිරුරු ආත්මික අර්ථයෙන් සෝදොම සහ මිසරය යනුවෙන් හැඳින්වෙන, අපගේ ස්වාමීන්වහන්සේද කුරුසියේ ඇණ ගැසූ ඒ මහත් නගරයේ වීථියේ පවතින්නේය. එළිදරව් 11:7, 8.

අවසාන ව්‍යාපාරය මරණයට පත් වී, අනතුරුව නැගී සිට, ඉන්පසුව ලාංඡනය ලෙස නැවත ජීවනය ලැබීමට නියමිත විය. එසේ කිරීමෙන් එය රිපබ්ලිකන් අඟ සමඟ සමපාත වන්නේය. රිපබ්ලිකන් අඟ මාගයාට පිළිමයක් ගොඩනගයි; එය පිළිමයක් ගොඩනගන එම මාගයා එළිදරව් 17හි සඳහන් කර ඇත; එම මාගයා, මාරක තුවාලයක් ලැබූ පස්වැනි හිස ලෙස හඳුනාගනු ලබන අතර, එය අටවැනි හිස ලෙස නැවත ජීවනය ලැබීමට නියමිත විය. එය හන්දෙනාගෙන් වූ අටවැනියා ලෙස නැවත ජීවනය ලැබීමට නියමිත විය.

නිබ්ද, දැන් නැතිව වන මාගයා, ඔහුම අටවැනියාද වෙයි; එසේම ඔහු සන්දෙනාගෙන්ය; ඔහු විනාශයට යයි. එළිදරව් 17:11.

රජවාදී අඟ එම මාගයාගේ රු පයක් සාදනු ඇත; එබැවින් එය මරණයට පත් කරනු ලබ, පසු ව නැවත ජීවිතයට පත් කරනු ලැබේ . එය නැවත ජීවිතයට පත් කළ විට, මෙහි බූ සත් හි ස්වල්පයක් අටවැනි හිස වන්නේ එයයි . ප්‍රොටස්තන්ත අඟ මෙන් ම එම හූ මි මාගයා මත ස්වාර්යය නැවතී නිසා , එයටද එකම අනාවැකි මය ගනි විධාන අත් පත් වී ය යුතු ය. මිලේරයිට් ව්‍යාපාරයේ ගිලදෙල්ලියා සිට ලාඔදිකියාට

දක්වා වූ සංක්‍රමණය, අවසාන ව්‍යාපාරයේ ලාඕදි සෙයාසිට ගිලබෙල් ගියා දක්වා වූ සංක්‍රමණයට පූර්ව සංකේතනය කරයි.

අවසන් වලනය 2020 ජූලි 18 දින මාරාන්තික තුවාලයක් ලැබූ විට, එය ලාවෝදිකයා ලෙස මිය ගියේය. එය, එළිදරව් පොතේ එකොළොස්වන පරිච්ඡේදයේ නිරූපණය කර ඇති පරිදි, පිලදෙල්පියා වෙත මාරුවූ විට, එය අවචන සභාව නිරූපණය කරනු ඇත; එනම්, සතෙන් වූ එකක් වන අවචනය. 2020 වර්ෂයේ එම මරණය රිපබ්ලිකන් අඟයෙන් සමාන්තර විය; මන්ද 1989 දී අවසාන කාලය ආරම්භ වූ දා සිට ජනාධිපතිවරු හය දෙනෙක් සිටියහ. හයවන ජනාධිපති මාරාන්තික තුවාලයක් ලැබූ අතර, එය 2024 දී සුව කරනු ලැබේ. එවිට එම හිස 1989 දී අවසාන කාලය ආරම්භ වූ දා සිට එක්සත් ජනපදයේ අවචන හිස වනු ඇත, සහ එය සතෙන් වූ එකක් වනු ඇත. අඟ දෙකම හයවැනිය වූවන් අවචනය වන ඒවාය. මෙම සත්‍යය, කරුණා කාලය අවසන් වීමට මෙක් පෙර මුද්‍රාව ඉවත් කරනු ලබන යේසුස් ක්‍රිස්තුස්වහන්සේගේ එළිදරව් පණිවුඩයේ විශාල කොටසකි.

මේ හේතුව නිසා, අපගේ වර්තමාන ඉතිහාසයට ආදර්ශ වන Millerite ඉතිහාසය පිළිබඳව පැහැදිලිව සිටීම වැදගත්ය. Sister White 1856 දී Laodicea යනුවෙන් මෙම ව්‍යාපාරයට James White විසින් කළ යොදාගැනීම තහවුරු කළ බැවින්, මෙය මානවීය තර්කයෙන් නිර්මාණය වූ යොදාගැනීමක් නොවේ. Seventh-day Adventist සභාව නීතිමය වශයෙන් Republican අඟට සම්බන්ධ කිරීමට වසර හතකට පෙර, එය ආනුභාවයෙන් Laodicean සභාව ලෙස හඳුන්වනු ලැබීය. එයින් අදහස් වන්නේ Seventh-day Adventist සභාවේ ඉතිහාසය තුළ, එය නග්නය, දිළිඳු, අන්ධ, දුක්ඛිත හා අවාසනාවන්ත නොවී තිබූ එක් දිනක්වත් කිසිදා නොතිබූ බවයි. මෙම අනාවැකිමය සත්‍යතාව, Ezekiel අවචන පරිච්ඡේදයේ ක්‍රමයෙන් උග්‍රවන පිළිකුල්කම් හතර, Adventism හි පරම්පරා හතර ලෙස හඳුනාගැනීම සඳහා පසුබිම සහ සාධාරණීකරණය සපයයි.

සෙසායා හත්වන පරිච්ඡේදයේ අවුරුදු හැට පහක ව්‍යුහය අනුව මිලරයිට් ඉතිහාසය අධිගමනය කරන විට, සත්වාරයේ අනාගතවචනය මිලරයිට් ව්‍යාපාරයේ සමස්ත ඉතිහාසය ආවරණය කරන අනාගතවාදී වියන බව හඳුනාගත යුතුය. 1856 දී, ලාඕදිකියා සභාවට දෙන ලද පණිවිඩය මිලරයිට් ඇඩ්වෙන්ටිස්ට්වාදය සඳහා වර්තමාන සත්‍යය බවට පත් විය. ලාඕදිකියාගේ පණිවිඩය ඉදිරිපත් කරන තැනැත්තා ජේම්ස් හෝ එලන් වයිට් නොව, විශ්වාසවන්ත සහ සත්‍ය සාක්ෂිකරුය.

ලායොදි කී ය සභාවේ දූ තයාට මෙසේ ලියන් න: "ආමෙන් වන, විශ්වාසවන්ත හා සැබෑ සාක්ෂි කරු වන, දෙවියන් වහන්සේගේ මැවීමේ ආරම්භය වන තැනැත්තා මෙසේ කී යයි : මම නුඹේ ක්‍රියාදානි මි, නුඹ සි තලන් නොව, උණු සුමි වන් නුඹ සි තල හෝ උණු සුමි වන් නේ නම් මම කැමැත්තෙමි. එබැවින්, නුඹ මෙ සිටි නනි සාන්, සි තලන් නොව, උණු සුමි වන් නොවන නි සාන්, මම නුඹ මා මු බයෙන් වමනය කර දමන්තෙමි. මක් නිසාද නුඹ, 'මම ධනවත් ය, සම්පත් වැඩි ඇත, කිසි දෙයක අවශ්‍යතාවයක් මට නැත' යයි කී යන නමුත්, නුඹ දුක්ඛිත කරුණාජනකය, දුප්පත් ය, අන්ධය, නග්නය යන්තනොදන් නෙහි ය. එබැවින්, ධනවත් වන පිණිස, ගින්නෙන් පරීක්ෂා කළ රන් මාවෙහි නම් ලදී ගන්. නුඹ වස්ත්‍ර ධාරී වන පිණිසත්, නුඹේ නග්නභාවයේ ලප්ථ ජාව ප්‍රකාශ නොව.

පිණිස සත්, සුදු වස්ත්‍ර මිලදී ගත් නාලෙසන්, නුඹ දකින්නට හැකි වන පිණිස ඇස් වලට ඇස් ලේ පයක් අලවන්නාලෙසන් මම නුඹට උපදෙස් දෙමි. මම ආදරය කරන සිග්ලන්ට දෝෂාරෝපණය කර දණ්ඩනය කරමි. එබැවින් උද්ගෝගවත් වන් න, පසු තැව් ලී වන් න. බලව, මම දොරළඟ සිට තව ටු කරමි. යම් කෙනෙක් මහඬු අසා දොර විවෘත කරන්නේ නම්, මම ඔහු වෙත ඇතුළුවී, ඔහු සමඟ භෝජනය කරන්නෙමි, ඔහු ද මා සමඟ භෝජනය කරන්නේ ය. ජයගත් නාතැනැත්තාට, මමද ජයගෙන මාගේ පිණිස යාණන් වහන්සේගේ සිංහාසනයෙහි උන් වහන්සේ සමඟ ජයගෙන සේ, මාගේ සිංහාසනයෙහි මා සමඟ හිඳගැනී මට අවසර දෙන්නෙමි. කන් ඇති තැනැත්තා ශුද්ධාත් මයාණන් වහන්සේ සභාවලට කී යන දේ අසා ගනීවා." එළි ද 3:14-22.

සත්‍ය සාක්ෂිකරු මෙසේ හඳුන්වා දෙයි: යම් මනුෂ්‍යයෙකු උන්වහන්සේගේ හඬ "අසන්නේ" නම්, උන්වහන්සේ ඇතුළට පැමිණ "ඔහු සමඟ භෝජනය කරනු" ඇත. ලාඕදිකයා දොර විවර කළේ නම්, ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ ඇතුළට පැමිණ ඔවුන් සමඟ භෝජනය කරනු ඇත. ක්‍රිස්තුස්වහන්සේට ඇතුළු වීමට ඉඩ දෙනු ලැබේ නම්, උන්වහන්සේ පණිවිඩයක් රැගෙන එන සේක; මන්ද ආහාර ගැනීමේ සංකේතය පණිවිඩයක් පිළිගැනීම නියෝජනය කරයි. එම පණිවිඩය සරලව ලාඕදිකයාගේ පණිවිඩය ලෙස සාමාන්‍යකරණය කළ හැකි වුවද, එය උන්වහන්සේ ඉදිරිපත් කරන පණිවිඩය නියෝජනය කරන දේ පිළිබඳ ඉතා සරල මට්ටමේ සලකා බැලීමක් පමණි. 1856 දී හයිර්මි එඩ්සන්, දෙවියන්වහන්සේගේ දූතයන් විලියම් මිලර්ට හඳුනාගැනීමටත් ප්‍රකාශ කිරීමටත් නායකත්වය දුන් මුල්ම "කාල අනාවැකිය" පිළිබඳ අවබෝධය විස්තාර කරන අනාවැකිමය තොරතුරු අන්තර්ගත වූ ලිපි අටක මාලාවක් ඉදිරිපත් කළේය. එම ලිපි අට තුළ, එඩ්සන් යෙසායා සත්වන පරිච්ඡේදයේ අවුරුදු හැටපහ නිවැරදිව හඳුනාගනී.

මිලර්ගේ කාර්යයේ ආරම්භය වූයේ "සන් කාලයන්" පිළිබඳ සොයාගැනීමයි; තවද ඔහුගේ සේවයට අනුව නම් කළ ව්‍යාපාරය අවසන් වීමට වසර හතකට පෙර, ඒ අනිශ්චය එම අනාවැකිය පිළිබඳ ගැඹුරු හෙළිදරව්වක් මිලර්ට ඇඬවෙන්නිසිව්දායට පිරිනමන ලදී. එය ඔවුන් ප්‍රේරණයෙන් ලාඕදිසියයන් ලෙස හඳුනාගනු ලැබූ එම වසරේම පිරිනමන ලදී. අනාවැකිමය වශයෙන්, දින දෙදහස් පන්සිය විස්සකට පසුව 1863 දී, අනාවැකිමය කාලය පිළිබඳ මිලර්ගේ පළමු සොයාගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. ඇඬවෙන්නි ව්‍යාපාරය සඳහා ලාඕදිසිය පණිවිඩය 1856 දී පැමිණි අතර, ස්වාමීන් වහන්සේ දොරට අට වරක් අඩගසා, තමන්ට ඇතුළුවීමක් සොයාගත හැකිදැයි බැලීම සඳහා ලිපි අටක් සමඟ පැමිණියහ. ව්‍යාපාරයේ අවසානයේදී, සැබෑ සාක්ෂිකරු තම සෙනඟ සමඟ එකට භෝජනය කිරීමට ආශා කළේ, ව්‍යාපාරයේ ආරම්භයේ සිටම තිබූ කාලය පිළිබඳ අති ප්‍රථම පණිවිඩය භුක්තිවිඳීම මඟිනි. උන් වහන්සේගේ සෙනඟ කැමට ප්‍රතික්ෂේප කළහ; එවිට වසර හතකට, එනම් අනාවැකිමය දින දෙදහස් පන්සිය විස්සකට පසුව, විලියම් මිලර්ගේ අතට තැබූ දාවින්ගේ යතුරෙන් විවෘත කරනු ලැබූ දොර ඔවුන් වසාදමා ගත්හ. ඔවුන් නැවත පැරණි සමාරිය අනාගතවක්තෘවරයෙකු වෙත හැරී ගියහ; ඔහු ඔවුන්ට බොරුවකින් ආහාර සැපයූ අතර, ගැඹුළුවෙන් සිංහයෙකුත් අතර මිය යාමට ඔවුන්ගේ විධිය මුද්‍රා කර දැමීමේය.

1856දී, දර්ශනය නැති තැන ජනතාව විනාශ වන බැවින්, ප්‍රොටෙස්ටන්ත අඟ දර්ශන නිමිතයේ අර්බුදය තුළ සිටියේය. 1856දී, රිපබ්ලිකන් අඟ ද අර්බුදයක සිටියේය.

1856 වර්ෂය, "Bleeding Kansas" ලෙස ප්‍රසිද්ධ වූ, Kansas-Missouri දේශසීමා යුද්ධය නම් වූ ප්‍රචණ්ඩ ගැටුමේ අඛණ්ඩතාවයක් සනිටුහන් කළේය. එම අරගලය Kansas ප්‍රාන්තය නිදහස් ප්‍රාන්තයක් ලෙසද, නැතහොත් වහල් ප්‍රාන්තයක් ලෙසද සංගමයට ඇතුළත් වන්නේ ද යන්න පිළිබඳවය. මෙම ගැටුමට වහල්භාවයට පක්ෂ සහ වහල්භාවයට විරුද්ධ පදිංචිකරුවන් අතර ප්‍රචණ්ඩ සටන් ඇතුළත් විය.

1856 මැයි 22 වන දින, එක්සත් ජනපද සෙනට් සභා කුටියේද දරුණු සිද්ධියක් සිදුවිය. එහිදී දකුණු කැරොලිනාවේ වහල් ක්‍රමයට පක්ෂපාතී කොංග්‍රස් මන්ත්‍රී ප්‍රෙස්ටන් බෑක්ස්, මැසචුසට්ස් ප්‍රාන්තයේ සෙනට් මන්ත්‍රී චාල්ස් සමිනර්ට තම සැරයටියෙන් අතිශයින් කෲර ලෙස පහර දුන්නේය. සමිනර්, The Crime Against Kansas යන ශීර්ෂය දරන වහල් ක්‍රමයට විරුද්ධ කථාවක් ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර, එය බෑක්ස් දැඩි ලෙස අපහාසයට ලක් කළේය. මෙම සැරයටි පහරදීමේ සිද්ධිය, වහල් ක්‍රමය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් උතුර සහ දකුණ අතර වැඩිවෙමින් පැවති ආතතිය ඉස්මතු කළේය.

1854 දී සම්මත කරන ලද Kansas-Nebraska පනත නිසා උද්ගත වූ දේශපාලන අර්බුදයට ප්‍රතිචාරයක් ලෙස, නව භූමිප්‍රදේශයන්ට දෘෂත්වය ව්‍යාප්ත කිරීම පිළිබඳව වර්ධනය වෙමින් පැවති විරෝධය මධ්‍යයේ, 1856 දී Republican Party පිහිටුවන ලදී. එම පක්ෂයේ ප්‍රථම ජාතික සම්මේලනය Philadelphia හි පැවැත්වුණු අතර, 1856 මැතිවරණයේදී ඔවුන්ගේ ප්‍රථම ජනාධිපති අපේක්ෂකයා ලෙස John C. Fremont තෝරාගනු ලැබීය.

කැන්සස්-නෙබ්‍රස්කා පනත මඟින් කැන්සස් සහ නෙබ්‍රස්කා ප්‍රදේශ සංවිධානය කරනු ලැබූ අතර, එම ප්‍රදේශවල පදිංචිකරුවන්ට තම සීමාවන් ඇතුළත වහල්කමට ඉඩ දෙනවාද නැද්ද යන්න තීරණය කිරීමට අවසර දෙන ලදී. "ජනප්‍රිය ස්වාධිපත්‍යය" ලෙස හැඳින්වූ මෙම සංකල්පය, ලයිසියානා ප්‍රදේශය තුළ 36°30' සමාන්තර රේඛාවට උතුරින් වහල්කම තහනම් කළ 1820 දී ඇතිකළ මිසූරි සම්මුතිය ප්‍රායෝගිකව අහෝසි කළේය. මෙම පනත ප්‍රදේශයන්හි වහල්කම සම්බන්ධ ප්‍රශ්නය කෙරෙහි ගැඹුරු බලපෑමක් ඇති කළේය. එය ප්‍රාදේශීය අංශ අතර ඇති ආතතිය නැවත ඇවිළවූයේ, කැන්සස් වැනි පෙර නිදහස් භූමිය ලෙස සැලකූ ප්‍රදේශයන්ට වහල්කම ව්‍යාප්ත විය හැකි හැකියාව විවෘත කළ බැවිනි. කැන්සස්-නෙබ්‍රස්කා පනත සම්මත වීමෙන් පසුව, ජනප්‍රිය ස්වාධිපත්‍ය ඡන්දයේ ප්‍රතිඵලය කෙරෙහි බලපෑම් කිරීමට බලාපොරොත්තු වූ වහල්කම-පක්ෂ සහ වහල්කම-විරෝධී පදිංචිකරුවන් කැන්සස් ප්‍රදේශයට වේගයෙන් ගලා ආහ. ප්‍රදේශය පාලනය කිරීම සඳහා වූ මෙම තරඟය 1856 දී "Bleeding Kansas" ලෙස ප්‍රසිද්ධ වූ ප්‍රචණ්ඩ ගැටුම සහ නීතිවිරහිතත්වයේ කාලපරිච්ඡේදයකට තුඩු දුන්නේය.

1856 ජනාධිපතිවරණය ප්‍රමුඛ දේශපාලනික සිද්ධියක් විය. එහිදී ඩිමොක්‍රට් පක්ෂයේ ජේම්ස් බුකැනන්, රිපබ්ලිකන් පක්ෂයේ ජෝන් සී. ෆ්‍රෙමොන්ට්, සහ ඇමෙරිකානු පක්ෂයේ හිටපු ජනාධිපති මිලර්ඩ් ෆිල්මෝර් අතර තුන්කෝණීය තරඟයක් පැවැත්විණි. ජේම්ස් බුකැනන් එම මැතිවරණයෙන් ජයගෙන එක්සත් ජනපදයේ 15වන ජනාධිපතිවරයා බවට පත්විය.

ජේ මි ස් බු කානන් ගේ ජනාධි පති ධු රය ප්‍ර ධාන වශයෙන් ප්‍ර සි ද් ධ වී ඇත් දකු ණ අතර වර් ධනය වෙමි න් නි බු ආතති සහ හේ දකම් ඵලදායී ලෙස වි සදා ගා අසමත් වූ බැවි නි ; අවසානයේ ඔහු ධු රයෙන් ඉවත් ව ගි ය අල් ප කාලයකි න් ප ඇමර් කානු සි වි ල් යු ද් ධය පු පු රා යාමෙන් එය නි මාවට පත් වි ය. නායකත් වය

කළමනාකරණය සම්බන්ධ මෙම ගැඹුරු අසමත් වීම් හේතු වෙන්, ඔහුගේ ජනප්‍රිය ඇමරිකානු ඉතිහාසයේ අඩු ම සාර්ථක ජනාධිපති ධුරවලින් එකක් ලෙස බොහෝ විට සලකනු ලැබේ.

1857 දී ප්‍රසිද්ධ කුප්‍රකට Dred Scott තීන්දුව මගින්, වහල්භාවයේ සිටින හෝ නිදහස් කරනු ලැබූ වහල්යන් වුවද පුරවැසියන් නොවන බවත්, ඔවුන්ට ලෙඩරල් අධිකරණවල නඩු පවරා ගත නොහැකි බවත් ප්‍රකාශ කළේය. එය තවදුරටත් එක්සත් ජනපදයේ භූමි ප්‍රදේශයන්හි වහල්භාවය වැළැක්වීමට කොංග්‍රසයට නොහැකි බවද ප්‍රකාශ කළේය. ඩිමොක්‍රැටි Buchanan, වහල්භාවයට පක්ෂපාතී වූ Dred Scott තීන්දුව ප්‍රසිද්ධියේ අනුමත කළේය.

වහල්කමට පක්ෂපාතී ඩිමොක්‍රැටි බ්‍රකානන්ගේ ස්ථාවරය ආතති සිවිල් යුද්ධය දක්වා උත්සන්න වීමට ඉඩ දුන්නා පමණක් නොව, රටේ ආර්ථිකය කළමනාකරණය කිරීමට ඔහුට නොහැකි වීම 1857 භීතීකාවට ද හේතු විය; එය මහා අවපාතයට පෙර ඇමරිකානු ඉතිහාසයේ සිදු වූ අති විශාලතම ආර්ථික පසුබැසීම වලින් එකකි. 1857 භීතීකාව වසර කිහිපයක් පුරා පැවති දරුණු ආර්ථික අවපාතයකට ප්‍රතිඵල විය. ව්‍යාපාර හා බැංකු වසා දැමුණි, ඩෙප්‍රිෆැෂන් වැඩිවිය, සහ කොටස් වෙළඳපොළ පහත වැටුණි.

බ්‍රකානන්ගේ ජනාධිපති ධුර කාලය තුළ දකුණු ප්‍රාන්ත එකමුතුවෙන් වෙන්වීමේ තම ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කළ අතර, 1860 දී රිපබ්ලිකන් පක්ෂයට අයත් ඒබ්‍රහම් ලින්කන්ගේ තේරීපත්වීමට ප්‍රතිචාර වශයෙන් ඔවුන් වෙන් වී ගියහ. බ්‍රකානන් වෙන්වීමේ අර්බුදය සම්බන්ධයෙන් නිෂ්ක්‍රීය ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කළේ, වෙන්වීම බලහත්කාරයෙන් වැළැක්වීමට ලෙඩරල් ආණ්ඩුවට බලය නොමැති බව තර්ක කරමිනි. මෙම තීරණාත්මක ක්‍රියාමාර්ග හිඟය වෙන්වීමේ ව්‍යාපාරයට වේගය ලබාගැනීමට ඉඩ දුන්නේය. ඔහුගේ දෘඪ නායකත්වයේ හිඟයත්, වෙන්වීමේ අර්බුදය මුහුණදීම සඳහා තීරණාත්මක ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ඔහු දැක්වූ අනිභාවත්, දකුණට හමුදාමය විරෝධයකට මුහුණ නොදී එකමුතුවෙන් ඉවත්ව යා හැකි යැයි ඇති වූ අවබෝධයට දායක විය.

1860 දී, පළමු රිපබ්ලිකන් ජනාධිපති වූ ඇබ්‍රහම් ලින්කන් තේරී පත් වීම වන දින, ජනාධිපති ලින්කන් අවසාන වශයෙන් නිදහස් කිරීමේ ප්‍රකාශනයට කර එය නිකුත් කළේය; එමගින් කොන්ෆෙඩරේට් පාලනය යටතේ නිවූ ප්‍රදේශ සියලු වහල් කමට බැඳී සිටි ජනතාව නිදහස් කළ යුතු බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාත්මක ජනාධිපති නියෝගය සිවිල් යුද්ධය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් කළේය, මන්ද එය එම ගැටුම එකමුතු ව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පමණක් නොව, වහල් කම අවසන් කිරීම සඳහා වූ අරගලයක් බවට ද පරිවර්තනය කළ බැවිනි. නිකුත් කිරීමේ ප්‍රකාශනය සියලු වහල් භාවයට පත් පුද්ගලයන් ක්ෂණිකව නිදහස් විය යුතු බවට ද ඔවුන්ගේ ජීවිතයන් ම කොන්ෆෙඩරේට් පාලනය යටතේ නිවූ ප්‍රදේශවලට අදාළ වූ එහි දී එකමුතු වටහා මින අධිකාරියක් පමණක් තිබිණි. එකමුතු හමුදා කොන්ෆෙඩරේට් ප්‍රදේශ පාලනයට ගත් විට, එම ප්‍රකාශනය බලාත්මක කරන ලද අතර, එම ප්‍රදේශවල වහල් භාවයට පත් ජනතාව නිදහස් කරන ලදී. නිදහස් කිරීමේ ප්‍රකාශනය එක්සත් ජනපදයේ වහල් කම අවසානයේ අහෝසි කිරීමට යොමු වූ අත්‍යවශ්‍ය පියවරක් වූ අතර, 1865 දෙසැම්බර් 6 වන දින සම්මත කර අනුමෝදනය

කරන ලද එක් සත් ජනපද ව්‍ය වස් ටාවේ දහතු න් වන සංශෝධනය සම් මන වී මට මාර් ගය සකස් කළේ ය.

1850 දශකයෙන් පසුව රිපබ්ලිකන් අභය වහල්කම් ප්‍රශ්නයේ අර්බුදය තුළ සිටියේය. දේශපාලන චින්තනයේ ප්‍රධාන පන්තීන් දෙකක් මගින් නිරූපිත රටේ ප්‍රධාන බෙදීම් දෙකක් පැවතිණි. 1856 දී වහල්කමට විරුද්ධ හා වහල්කමට පක්ෂ කණ්ඩායම් තම වහල්කම් පිළිබඳ මත ආරක්ෂා කර තැබීමට උත්සාහ කරමින් කන්සාස් ප්‍රදේශයට ගමන් කළ විටම, ෆ්‍රිඩොමෝටියා ලාවෝදීකියාවෙන් වෙන් කරනු ලැබූ ඒ අකාරයෙන්ම, වෙන්වීමේ ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ විය. ඩිමොක්‍රටිවරු වහල්කමට පක්ෂ වූ අතර රිපබ්ලිකන්වරු වහල්කමට විරුද්ධ වූහ.

1856 දී, "Bleeding Kansas" නුදුරු අනාගතයේ පැමිණෙන්නා වූ යුද්ධයේ කුඩා ආකෘතියක් නියෝජනය කළේය. එම අවුරුද්දේ වහල්කමට පක්ෂ ඩිමොක්‍රටිවරයෙකු රිපබ්ලිකන් අංශයේ නායකයා ලෙස තේරී පත් වූ අතර, ඔහුගේ අකාර්යක්ෂම නායකත්වය මේ සම්ප්‍රදායාන දින දක්වාම අකාර්යක්ෂම ජනාධිපතිත්වයක සංකේතය බවට පත් විය. බ්‍රිතාන්‍යයන්ගේ ජනාධිපතිත්වය විසින් ඉතිරි කළ අවුල පිරිසිදු කිරීමට බලකොරුණු ප්‍රථම රිපබ්ලිකන් ජනාධිපතිවරයාට ඔහු පෙර සිටියේය.

1863 වන විට, රිපබ්ලිකන් අභය ප්‍රකාශනය 13හි භූමි-මාගයාගේ ඉතිහාසයේ වඩාත්ම වැදගත් විධායක නියෝගය නිකුත් කළේය. එම විධායක නියෝගය වහල්කම සම්බන්ධයෙන්ය. එම ප්‍රකාශනයේ එක් ඡේදයක මෙසේ සඳහන් වේ: "අපගේ ස්වාමීන්වහන්සේගේ අවුරුද්ද එක දහස් අටසිය හැට තුනේ ජනවාරි මස පළමු දින, එක්සත් ජනපදවලට විරුද්ධව එවිට කැරලිගසමින් සිටින ජනතාවක් ඇති කවර හෝ ප්‍රාන්තයක හෝ ප්‍රාන්තයක ලෙස නියම කරන ලද කොටසක වහල්යන් ලෙස රඳවා තබාගෙන සිටින සියලු පුද්ගලයෝ, එම දින සිට, ඉන් පසු, සදහටම නිදහස් වන්නෝය; තවද, එහි යුද හා නාවික අධිකාරියද ඇතුළුව, එක්සත් ජනපදවල විධායක ආණ්ඩුව එවැනි පුද්ගලයන්ගේ නිදහස පිළිගෙන එය පවත්වාගෙන යනු ඇත; එමෙන්ම, ඔවුන්ගේ සැබෑ නිදහස උදෙසා ඔවුන් හෝ ඔවුන්ගෙන් කිසිවෙකු විසින් කරනු ලබන කවර හෝ උත්සාහයක් මැඩපවත්වා දමනු පිණිස කිසිදු ක්‍රියාවක් හෝ ක්‍රියාමාර්ග කිසිවක් නොකරනු ඇත." එම අවස්ථාවේදී වහල්කම පිළිබඳ ගැටලුවට විසඳුම ඓතිහාසික වශයෙන් අසම්පූර්ණ වුවද, ලින්කන් "කවර හෝ ප්‍රාන්තයක වහල්යන් ලෙස රඳවා තබාගෙන සිටින සියලු පුද්ගලයෝ ... එම දින සිට, ඉන් පසු, සදහටම නිදහස් වන්නෝය" යනුවෙන් ලියූ විට, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ සාරය හඳුනාගනු ලැබේ.

ලිංකන් නැවත පැමිණෙමින් සිටියේ "සි යල මතු ෂ්‍ය යන් සමානව මැවී ඇති දක් වන ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ ප්‍රකාශිත මූලික ප්‍රතිපත්ති යටතේය. මූලික සත්‍යයන් වෙත නැවත පැමිණෙමින් සිටි ඒ සමයේ ම, ප්‍රොග්‍රෙස්ස්වත්ත න්‍යායය මූලික අනාවැකි යටතට වහල් කම පිළිබඳ අනාවැකි යටතට පත්වී පසුකරමින් එබැවින්, දාසත්වය සම්බන්ධයෙන් රිපබ්ලිකන් අභවිසිත්තම ඉතිහාසය වැදගත් ම "විධායක නියෝගය" කරමින් සිටි එම නිශ්චිත කාලයේ ම, ප්‍රොග්‍රෙස්ස්වත්ත අභ්‍යන්තරයෙන් දිවුරුම් මහාශාපය මගින් නිරූපිත වහල් කම පිළිබඳ අනාවැකි සම්බන්ධයෙන් තම අනාවැකි මය ඉතිහාසයේ අතිශය වැදගත් ම විධායක නියෝගයක් විය.

සි දු කළේ ය. රි පබ් ලි කන් අඟමු ලබර් ම වෙන නැවත පැමිණි මට තෝරාගත් අනා
ප්‍රොතෙස් තන් න අඟනම මු ලබර් මය ප්‍ර නි ක් ඡේ ප කර, කි සි දි නක නැවත
නොපැමිණෙන ලෙස එයට උපදෙස් දී ති බූ අය වෙන නැවත යාම තෝරාගත් තේ ය.

1863 දී, රිපබ්ලිකන් අංශය කඳවුරු දෙකකට බෙදී ගියේය; එය පුරාතන ඉශ්රායෙල්
රාජ්‍යය යෙරොබෝවම් සහ රෙහොබෝවම්ගේ කාලයේ බෙදී ගිය ලෙසිනි. 1863 දී,
යෙරොබෝවම්ගේ බේතෙල් සහ දාන්හි පූජාසන දෙකින් නිරූපිත වන පරිදි,
ප්‍රොටස්ටන්ට් අංශය නීතිමය ලෙස රිපබ්ලිකන් අංශයට බැදී ගියේය. අංශ දෙක
ඉතිහාසය තුළ එකිනෙක සමග සමාන්තරව ගමන් කරති; තවද 1863 හි ඉතිහාසය,
විශේෂයෙන්, අවසාන දිනවල ඉතිහාසය නියෝජනය කරයි.

මිලේරයිට් ඉතිහාසය, අනාගතවාණිය විශේෂ සීමාකරණ කිහිපයක් සමඟ, එක්ලක්ෂ
හතළිස් හතර දහසගේ ඉතිහාසයේ නැවත සිදුවේ. එම විශේෂ සීමාකරණවලින්
එකක් නම්, මිලේරයිට් ඉතිහාසයේ ඉලක්කගත ප්‍රේක්ෂක පිරිස පළමුව එම
ව්‍යාපාරයෙන් පිටත සිටි අය වූ අතර, ඉන්පසුව ව්‍යාපාරයම වූ බවය. එක්ලක්ෂ හතළිස්
හතර දහසගේ ව්‍යාපාරයේදී, එළිදරව් පොතේ දහඅටවන පරිච්ඡේදයේ හඬ දෙක
ඉලක්කගත ප්‍රේක්ෂක පිරිස් දෙකක් හඳුනා දක්වයි; එහෙත් එම ඉලක්ක, මිලේරයිට්
ඉතිහාසයට ප්‍රතිවිරුද්ධ අනුපිළිවෙලකින් පිහිටයි. පළමු ඉලක්කය
දෙවියන්වහන්සේගේ ජනතාව වන අතර, දෙවන හඬ තවමත් බැබිලෝනය තුළ සිටින
දෙවියන්වහන්සේගේ අනෙක් රැළ වෙතය.

තවත් ප්‍රකාශනාත්මක අවවාදයක් නම්, එම ඉතිහාස දෙකම එක් සභාවකින් තවත්
සභාවකට අනිකුමණය වුවද, මිලේරයිට්වරු ගිලඬෙල්ගියා සිට ලවෝදිකියාවට ගමන්
කළ අතර, තුන්වන දූතයාගේ බලවත් චලනය ලවෝදිකියාවෙන් ගිලඬෙල්ගියා වෙත
ගමන් කරයි. මෙය, මිලේරයිට්වරු හයවන සභාවෙන් හත්වන සභාව වෙත ගිය බවත්,
එක් ලක්ෂ හතළිස් හතර දහස හත්වන සභාවෙන් සත් සභා අතරින් වන අටවන
සභාව වෙත යන බවත් හඳුන්වා දෙයි.

1863 අවට ඉතිහාසය තුළ රිපබ්ලිකන් අඟය නම ගමන ආරම්භ කළේ දාසත්වයට
පක්ෂ වූ ජාතියකින් දාසත්වයට විරුද්ධ ජාතියක් වෙතය. එම ඉතිහාසයේ අර්බුදය
විසින් මෙම “අවසාන දවස්” තුළ ද එම ප්‍රතිවාදීත්ම වන දේශපාලන පක්ෂ දෙක
ස්ථාපිත කළේය. එම ඉතිහාසයේ පළමු රිපබ්ලිකන් ජනාධිපතිවරයා යුද්ධය අවසන් වූ
දින කිහිපයකට පසු ඝාතනය කරන ලද්දාක් මෙන්ම, අවසාන රිපබ්ලිකන්
ජනාධිපතිවරයා ද සංකේතාත්මකව ඝාතනය කරනු ලැබ, ලෝකය ප්‍රීතිවෙමින් සිටියදී
මළ අයෙකු මෙන් වීථියේ තබා දමන ලද්දේය. ඔහු ඝාතනය කරනු ලැබුවේ සිවිල් යුද්ධය
අවසන් වූ දින කිහිපයකට පසුව පමණක් නොව, අවසාන සිවිල් යුද්ධය ආරම්භ වීමට
පෙරමය.

පළමු රි පබ් ලි කන් ජනාධි පති ට පෙර ඇමරි කානු ඉති හාසයේ අති ගය අකාර්
ජනාධි පති වරයා සි ට යේ ය; අවසාන රි පබ් ලි කන් ජනාධි පති ට පෙරද ඒ ආකාරයේ
තන් ත් වය පවති නු ඇත. පළමු රි පබ් ලි කන් ජනාධි පති ට පෙර සි ට ඩි මොකු
ජනාධි පති වරයාගේ අකාර් යක් ෂමතාවය, පසු ව සි වි ල් යු ද් ධය බවට වර් ධනය වූ
අර් බු දය උද් භවයට පත් කළේ ය; එම අකාර් යක් ෂමතාවයම දැන් ද සි දු වෙමි ත් පා
අවසාන රි පබ් ලි කන් ජනාධි පති ට පෙර සි ට න ඩි මොකු ටි ක් ජනාධි පති වර

එවැනි ආකාරයකින් නි කළමනාකරණය කළේ ය, එයින් එතෙක් කාලය දක්වා ඇමරිකානු ඉතිහාසයේ විශාලතම ආර්ථික කඩාවැටීම උද්ගත විය. අංදක ඉරිදා නිදහස් සමාජ තරව දී වෙයි. 1863 දී අංදකෙහි ම පළමු පරම්පරාව ආරම්භ විය; අංදකෙහි සිටි වන හා අවසාන පරම්පරාව නැගෙනහිර දෙසට මුහුණලා, සුරියයාට නමස්කාර කරමින් සිටිනු ඇත.

එලියාගේ පණිවිඩය සැමවිටම අනතුරු ඇඟවීමේ පණිවිඩය සනාථ කරන දෙවියන්වහන්සේගේ විනිශ්චයන් සමඟ අනුගමනය වේ. ලෝකයේ සමාජය දැන් ජලජලාවතයට පෙර සිටි ජනතාව මෙන් ජීවත්වෙමින් සිටියි. ඔවුහු කමිත්, බොමින්, උද්ගත විය හැකි ඕනෑම ගැටලුවක් විසඳීමට ගෝලීය තාක්ෂණික මහා ව්‍යාපාරයන් බලාපොරොත්තු වෙති. දෙවියන්වහන්සේගේ වචනය ලෝකය දැන් අතිවිශාල අර්බුදයක අසන්තාන්තික සීමාවෙහි සිටින බව හඳුන්වා දෙයි.

"'රාත්‍රිය ගැන කුමක් ද?' මෙම පණිවිඩවල අර්ථභාරය මම විචාරයෙන් හඳුනාගනිමි ද? මහත් ප්‍රතිකාරක ක්‍රමයේ අවසාන කාර්යයේ ඒවා ගන්නා ස්ථානය මම අවබෝධ කරමි ද? 'අනාගතවාක්‍යයේ ස්ථිර වචනය' සමඟ මම එතරම්ම හුරුපුරුදු වී සිටිමි ද, එසේ මගේ අවට සිදුවෙමින් පවතින සිද්ධීන් තුළින් පැමිණෙන රජු සැබවින්ම දොරකඩ සිටින බවට නිශ්චිත සාක්ෂි මට දැකගත හැකි වන පරිදි? දෙවියන්වහන්සේ මට දී ඇති ආලෝකය සැලකිල්ලට ගනිමින්, මා මත විරාජමාන වන වගකීම මට සංවේදනය වේ ද? විනාශයට යමින් සිටින අය ගලවාගැනීම පිණිස, ඔහුගේ භාරකරු ලෙස මට භාර දී ඇති සෑම දක්ෂතාවයක්ම මම හොඳින් යොමුකළ උත්සාහයකින් භාවිත කරමි ද? එසේ නොව, මම උණුසුම්ද සීතලද නොවූ, අනුරාගශූන්‍ය වූවෙකු ලෙස, කොටසක් දුෂ්ට ලෝකයක් සමඟ මිශ්‍රවී, දෙවියන්වහන්සේ මට දී ඇති සම්පත් සහ හැකියාව බොහෝ දුරට ස්වයං-සන්තෘප්තිය සඳහා භාවිත කරමින්, ඔහුගේ කාර්යයේ ප්‍රගතියට වඩා මගේම පහසුව සහ සුවපහසුව ගැන වැඩි සැලකිල්ලක් දක්වමින් සිටිමි ද? මාගේ හැසිරීම මගින් 'සත්වන දින ඇඩ්වෙන්ටිස්ට්වරු තුරුම්පුව අනිශ්චිත නාදයකින් නාද කරති, ලෝකිකයන්ගේ මාර්ගයෙහිම ගමන් කරති යන, ලෝකයේ වර්ධනය වෙමින් තිබූ තරයේ විශ්වාසය' මම ශක්තිමත් කරමින් සිටිමි ද?"

"ලෝකයේ අයුතුකම් නිසා එයට දඩුවම් කිරීමට පැමිණෙමින් සිටින දෙවියන්වහන්සේගේ පාදනිනාය අපට ඇසෙයි. කාලයේ අවසානය අප වෙත ඉතා සමීප වී ඇත. ලෝකවාසීහු දහනය කරනු ලැබීම පිණිස මිටිවලට බැඳ එකතු කරනු ලබමින් සිටිති. ඔබ කුකුළුපලා සමඟ බැඳ එකතු කරනු ලැබීමට යන්නේද? සෑම වසරකම දහස් දහස්ද, දසදහස් ගණන්ද වූ ආත්මයන් විනාශ වෙමින්, තම පව්වලින්ම මිය යමින් සිටින බව ඔබට අවබෝධ වේද? දෙවියන්වහන්සේගේ වසංගත සහ විනිශ්චයන් දැනටමත් තම කාර්යය කරමින් සිටිති, සත්‍යයේ ආලෝකය ඔවුන්ගේ මාර්ගය මත බැබළවනු නොලැබූ බැවින් ආත්මයන් විනාශය කරා යමින් සිටිති." General Conference Daily Bulletin, April 1, 1897.

මගේ ආත්මයෙන් මම රාත්‍රියේ ඔබට ආශා කළෙමි; එසේය, මා තුළ ඇති මාගේ ආත්මයෙන් මම උදෑසනම ඔබට සොයන්නෙමි. මක්නිසාද ඔබගේ විනිශ්චයන් පොළොවේ ඇති කල, ලෝකවාසීහු ධර්මිෂ්ඨකම ඉගෙනගන්නෝය. යෙසායා 26:9.